

บูรณาการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน:
เส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
Integrating Community Tourism Business: The Route of
Amphawa Floating Market at Samut Songkhram Province

เบญจวรรณ นวกรุกภา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม การบูรณาการท่องเที่ยวกับธุรกิจชุมชนเพื่อสร้างรายได้และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในตลาดน้ำอัมพวา การวิจัยจึงได้สนใจศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา สินค้าภูมิปัญญาที่จำหน่ายในบริเวณตลาดน้ำ ที่พักโฮมสเตย์ ของเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา ทั้งนี้ได้ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ความคิดเห็นในแต่ละด้านของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน เพื่อเป็นแนวทางข้อเสนอแนะของการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 ราย กับนักท่องเที่ยวเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการสำรวจพบแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนในเส้นทางดังนี้

ด้านสถานที่ในตลาดน้ำอัมพวา มีข้อเสนอแนะว่าควรมีที่จอดรถเพียงพอและพื่อค้าในพื้นที่ควรมีความเป็นมิตร อย่างไรก็ตามสินค้าส่วนใหญ่ควรมาจากชุมชนหรือเป็นสินค้าภูมิปัญญาไทย และไม่แพงเกินไป ซึ่งพื้นที่ในบริเวณตลาดน้ำอัมพวาควรมีการจัดกิจกรรมแสดงสินค้าและบริการระหว่างช่วงเทศกาล และควรรักษาความสะอาดในพื้นที่ตลาดน้ำอัมพวา สนับสนุนสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ บรรยากาศดั้งเดิมของตลาดน้ำและควรดูแลรักษาการชมหนึ่งห้องในเวลากลางคืน

ด้านสินค้าภูมิปัญญา ควรมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความทันสมัยและหลายขนาดตามความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยสินค้าควรมีหลายระดับราคา และคุ้มค่าเงิน นอกจากนี้ควรรักษาเอกลักษณ์ของสินค้าประเภทหัตถกรรม ของที่ระลึก โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารควรสะอาดและมีความเป็นเอกลักษณ์ของรสชาติดั้งเดิมในห้องถิ่น

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม ถนนเพชรเกษม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160

โฮมสเตย์ควรติดกับริมแม่น้ำ ใกล้กับตลาดน้ำอัมพวา และมีบรรยากาศเป็นธรรมชาติ เจ้าของบ้านควรมีกิจกรรมเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน สำหรับนักท่องเที่ยว และเป็นกันเองกับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรรักษามาตรฐานห้องพัก และมาตรฐานราคา ความปลอดภัยและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และรักษาคุณภาพอาหารที่ดีและเรียนรู้เพื่อการพูดภาษาอังกฤษพื้นฐาน และการให้บริการ สิ่งสำคัญควรรักษารูปแบบโฮมสเตย์ให้เป็นแบบนักท่องเที่ยวอยู่ร่วมกับเจ้าของบ้าน

การบูรณาการ ทั้งสามด้านในการท่องเที่ยวเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จึงควรส่งเสริมโดยมีสื่อและการประชาสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการท่องเที่ยวร่วมกัน และรักษาทรัพยากรดั้งเดิมและวัฒนธรรมเพื่อการเกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและกัน ของธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: บูรณาการ, ธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน, เส้นทางตลาดน้ำอัมพวา

Abstract

This study aims to look at a variety of tourist attractions in the business community by following the way of Amphawa Floating Market in Samut Songkhram Province. Integrate tourism with business community to create income and contribute to economic development of the community in Amphawa Floating Market. This research, therefore, is interested in study of Place of Amphawa Floating Market. Thai intellectual products, Home-stay for the route of Amphawa Floating Market. However, the study of behavior and satisfaction on each side of the business community is gathering the data to set some guidelines for tourism development business in the way (doing business in a particular way) of Amphawa Floating Market. This study used random sample of 800 cases with a tour of Amphawa Floating Market. A questionnaire was used as a survey tool. Research statistics were; frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation. The survey finds the followings for guidelines of tourism development business in the way.

The Place of Amphawa Floating Market suggested that, it should have enough parking spaces and friendly merchants in the area. However, the most of the products should be from local community or Thai intellectual products and not expensive. Area in the Amphawa Floating Market should have activity to show the products and services during the festival. The

area should be clean in the Amphawa Floating Market, conservation of environment, the market's original atmosphere, and seeing fire flies at nights should be preserved.

Thai intellectual products; wide variety of Thai intellectual products should be offered. Modern packaging with various sizes should be offered for tourists demand. These items should have various price levels and offer value for money. In addition, unique handicraft products and souvenirs should be offered. Especially, food products should be clean and unique with local flavor.

Home-stay should be chosen from riverside, close to Floating Market, have a natural environment. Ownership of home should have activity of education in rustic ways of life for tourists and be friendly with them. In addition, provide clean standards, standards priced rooms, security for property of tourists, good quality food, educate locals to speak basic English and providing services. Above all, home ownership should be preserved by staying together with tourists in a conservative traditional style. Integrating the three aspects of the way of Amphawa Floating Market in Samut Songkhram Province, it should be promoted by media and the public relations altogether relevant government and agencies. Community should be developed in each area of business communication and preserve the traditional and cultural resources to support each other for tourism business community to continue sustainability.

Keywords: Integration, Community Tourism Business, Amphawa Floating Market Route

บทนำ

อดีต อัมพวามีทรัพยากรที่มีความอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ตลอดแนวสองฟากฝั่งแม่น้ำแม่กลองจากบริเวณปากอ่าวทะเลจนถึงคลองอัมพวา และมีต้นลำพูจำนวนมาก ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ มีหิ่งห้อยอาศัยอยู่ที่ต้นลำพู ทำให้เกิดเสน่ห์และความสวยงามในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติบริเวณคลองอัมพวา นอกจากนี้คนในพื้นที่ยังมีอาชีพการเกษตร ที่คนไทยส่วนใหญ่นิยมทำกันและยังมีอีกหลากหลายอาชีพในพื้นที่ชุมชน ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์และถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนอัมพวา โดยเฉพาะการค้าขายบริเวณคลองอัมพวาในปัจจุบันอาคารบ้านเรือนหลายหลัง ถูกปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้งานเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ โดยบางหลังมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอาคารจากเดิมที่เคยเป็น

บ้านพักอาศัย หรือร้านค้าให้กลายเป็นบ้านพักโฮมสเตย์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในขณะที่ร้านค้าเก่าแก่ทั้งหลาย ยังคงเปิดให้บริการอยู่ (เทศบาลตำบลอัมพวา, 2555)

ตลาดน้ำยามเย็นตามโครงการของเทศบาลตำบลอัมพวา จัดขึ้นในช่วงศุกร์ เสาร์และอาทิตย์ บริเวณปากคลองอัมพวา โดยชาวบ้านนำสินค้าขายเรือมาจำหน่ายในช่วงยามเย็น มีทั้งสินค้าการเกษตร เช่น ส้มโอ กล้วย มะพร้าว พืชผักต่างๆ เป็นต้น และมีสินค้าประเภทอาหารคาวหวานนานาชนิดมาจำหน่ายริมสองฝั่งคลองเกิดเป็นธุรกิจชุมชนในบริเวณตลาดน้ำอัมพวาโดยรอบ โดยจะเห็นได้จากพื้นที่ที่หนาแน่นริมตลอดเส้นทางตลาดน้ำอัมพวาจัดเป็นถนนคนเดินมีร้านจำหน่ายอาหารและขนมตลอดจนนิทรรศการดนตรี ร้านอาหารและร้านจำหน่ายของที่ระลึกต่างๆ มากมายที่เกิดตามมาในภายหลัง พื้นที่ตลาดน้ำอัมพวา ยังเกิดธุรกิจที่หลากหลายในพื้นที่ โดยมีที่พักสำหรับการมาทัวร์เส้นทางคลองอัมพวา และแม่น้ำแม่กลอง เพื่อท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรมสองฝั่งคลองที่เก่าแก่ และชมหิ่งห้อยในยามค่ำคืน ทำให้เกิดธุรกิจชุมชนในรูปแบบการให้บริการท่องเที่ยวพักผ่อนแบบโฮมสเตย์ อัมพวาเริ่มเป็นที่รู้จักของคนมากขึ้น ทำให้ตลาดน้ำอัมพวาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้ชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์และด้วยลักษณะเด่นเฉพาะของพื้นที่สามารถสร้างความหลากหลายในการให้บริการในรูปแบบต่างๆ ของการท่องเที่ยวชุมชน ตลาดน้ำอัมพวาเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติทำให้ นักท่องเที่ยวหลังไหลไปเที่ยวปีละประมาณ 4 แสนคน มีเงินสะพัดกว่า 250 ล้านบาท ผู้ประชาชนในท้องถิ่น (อิริชรา เสยานนท์, 2552) นอกจากนี้ปัจจุบันรัฐบาล มีนโยบายให้ความสำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยว (ราไพพรรณ แก้วสุริยะ, 2547) โดยให้หลักการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนเป็นการจัดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอและเป็นการสร้างผลกำไรรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น

การบูรณาการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนเป็นการสร้างการท่องเที่ยวในมิติที่ควบคู่กันไปทั้งมิติด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม ตลอดจนมิติจิตใจและการบูรณาการแนวความคิดของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และนักท่องเที่ยว แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ประมวลผลร่วมกันเพื่อนำไปสู่การวางแผนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเรื่องการบูรณาการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความหลากหลายในการมาท่องเที่ยวกับธุรกิจชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำอัมพวาในการ

สร้างรายได้ที่ต่อไปในพื้นที่และเป็นกรณีตัวอย่างต่อการพัฒนารูปแบบตลาดน้ำที่จะเกิดขึ้นใหม่อีกหลายแห่งซึ่งเป็นที่นิยมมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมาท่องเที่ยวชุมชนเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นแต่ละด้านของนักท่องเที่ยวต่อธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนในเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ สถานที่ตลาดน้ำอัมพวา สินค้าภูมิปัญญา และการพักผ่อนแบบโฮมสเตย์ตลาดน้ำอัมพวา
3. เพื่อเสนอแนะการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนแต่ละด้าน เส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลที่ดีต่อการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นที่หลากหลายด้านต่างๆ ในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน ในพื้นที่ ตลาดน้ำอัมพวาที่มีและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในพื้นที่
2. เป็นข้อเสนอแนะที่ดีต่อการพัฒนาและการสร้างรายได้ที่ต่อไปของชุมชนตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา
3. เป็นกรณีศึกษาต่อการวิจัยต้นแบบธุรกิจท่องเที่ยวชุมชนที่มีความหลากหลายในพื้นที่และมีลักษณะเฉพาะในกรณีการศึกษาตลาดน้ำที่มีลักษณะคล้ายกันและมีเอกลักษณ์เฉพาะโดยจะเป็นแนวทางการพัฒนาตลาดน้ำในพื้นที่อื่นที่ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวหรือผู้มาจุดประสงค์ในการมาท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่เส้นทางตลาดน้ำอัมพวา โดยรวบรวมบริเวณตลาดน้ำอัมพวา และบริเวณเส้นทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณที่พักโฮมสเตย์ในบริเวณที่พักตลาดน้ำอัมพวา

โดยผู้วิจัยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบใช้สูตรไม่ทราบจำนวนประชากรทั้งสองแห่ง

โดยกำหนดสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 0.50 ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และยอมให้คลาดเคลื่อนได้ที่ 5% และได้จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 ราย โดยผู้วิจัยกำหนดสำรวจแห่งละเป็นจำนวน 400 ราย รวมจำนวน 800 ราย

การสุ่มตัวอย่างและการรวบรวมภาคสนาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตามความสะดวกในพื้นที่อย่างครอบคลุมบริเวณตลาดน้ำ เพื่อรวบรวมกลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ตลาดน้ำอัมพวา อย่างทั่วถึง จำนวน 400 ชุด
2. รวบรวมตามแหล่งท่องเที่ยวตลอดเส้นทางโดยรอบบริเวณตลาดน้ำอัมพวา สุ่มตามความสะดวกโดยกำหนดจุดที่หักโหมสเคย์ แหล่งขึ้นเรือชมทัศนียภาพเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จำนวน 400 ชุด

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบผสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาประกอบกับแนวความคิดต่างๆ และสภาพจริงในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา และเส้นทางในการมาท่องเที่ยวตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน แบ่งเป็น 2 ชุด โดยแบ่งลักษณะคล้ายกันต่างที่ลักษณะเฉพาะแต่จะด้าน คือ ชุดที่ 1 :สถานที่ตลาดน้ำอัมพวา สินค้าภูมิปัญญา และชุดที่ 2 :สถานที่พักผ่อนแบบโฮมสเคย์บริเวณตลาดน้ำอัมพวา โดยแบ่งลักษณะเดียวกันดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะคำถามเลือกตอบ (Multiple Choice Question)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามพฤติกรรมการมาท่องเที่ยวเป็นคำถามเลือกตอบ (Multiple Choice Question)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความความคิดเห็นด้านต่างๆ มีลักษณะการวัดประมาณค่า (Rating Scale) แบบสอบถามจะเป็นข้อความที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยจำแนกออกเป็น 5 ระดับ

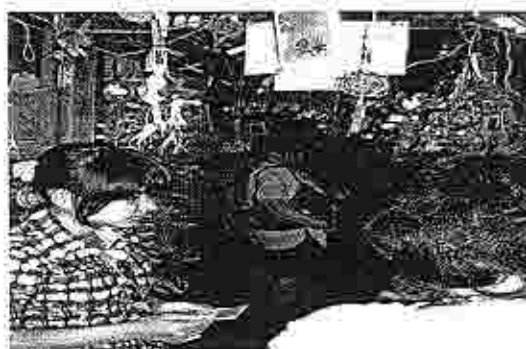
ส่วนที่ 4 เป็นคำถามความคิดเห็นตอบโดยอิสระ ข้อเสนอแนะการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวในแต่ละด้านของเส้นทางตลาดน้ำอัมพวาเป็นคำถามเปิด (Open Question)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการพรรณนาข้อมูล (Descriptive Statistics) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลพฤติกรรมมาท่องเที่ยวตลาดน้ำ และความคิดเห็นด้านความพึงพอใจแต่ละด้าน ใช้ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ข้อมูลความคิดเห็น ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมมาท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาและการเลือกซื้อสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นในตลาดน้ำอัมพวา

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำตลาดอัมพวาปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.05 รองลงมา 2-3 ครั้งปี คิดเป็นร้อยละ 37 โดยซื้อสินค้าภูมิปัญญาทุกปีคิดเป็นร้อยละ 41.8 ส่วนใหญ่ซื้อสินค้าในบริเวณร้านค้าในแหล่งท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาซื้อสินค้าจากแหล่งจำหน่ายสินค้าที่ระลึกคิดเป็นร้อยละ 24 ซื้อเพื่อเป็นของที่ระลึกและของฝากคิดเป็นร้อยละ 40.64 ประเภทสินค้าภูมิปัญญาที่ซื้อส่วนใหญ่คือประเภทขนมคิดเป็นร้อยละ 30.86 รองลงมาซื้อสินค้าประเภทหัตถกรรมคิดเป็นร้อยละ 26.64 โดยมีค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าภูมิปัญญาในตลาดน้ำอัมพวา 501-1,000 บาท คิดเป็น

ร้อยละ 47.2 รองลงมาซื้อสินค้าภูมิปัญญาน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.5 การตัดสินใจซื้อสินค้าจากอภยาศัยผู้ขายคิดเป็นร้อยละ 70.02

พฤติกรรมมารมาท่องเที่ยวกิจกรรมเส้นทางตลาดน้ำอัมพวาและการพักผ่อนในรูปแบบโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ความคิดเห็นการมาท่องเที่ยวเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา

พบว่า กิจกรรมที่มาพักโฮมสเตย์ ส่วนใหญ่ มาท่องเที่ยวตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา นั่งเรือชม หิ่งห้อย ดักบาตรพระทางเรือ เที่ยวอุทยาน ร.2 ท่องเที่ยวไหว้พระ 9 วัด และ ชมสาธิตพื้นบ้าน เช่น การทำวุ้นจุฬาน้ำตาลสด ส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสารทาง เพื่อน/ครอบครัว/ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 63.5 รองลงมารับรู้ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต และส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวพักโฮมสเตย์ ส่วนใหญ่เลือกมาพักผ่อนมากที่สุด รองลงมาเลือกมาสัมผัสชีวิตแบบท้องถิ่น ชุมชน เดินทางมาในช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ และมีค่าใช้จ่ายการพักคืนละ 501-1,000 คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมา 1,001-1,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.0 และน้อยกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.0 ตามลำดับ

ความพึงพอใจแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

- ด้านตลาดน้ำอัมพวา

พอใจกับสินค้าที่จำหน่ายและของที่ระลึก และการให้บริการของพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่ในระดับมาก ความสวยงามของสถานที่ บรรยากาศของตลาด ความสะอาด ความปลอดภัย มีความพอใจในระดับมาก และการบริการห้องน้ำมีความพอใจในระดับปานกลาง

- ด้านสินค้าภูมิปัญญา

พอใจกับสินค้าภูมิปัญญาประเภทขนม รองลงมา สินค้าภูมิปัญญาประเภทอาหาร และสินค้าภูมิปัญญาประเภทหัตถกรรม ตามลำดับ และมีความพอใจในระดับมาก

- **ความคิดเห็นการเข้าพักอาศัยแบบโฮมสเตย์**

ด้านที่พัก ความกว้างขวางของห้องพัก แหล่งที่พักมีสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การตกแต่งสวยงาม และความสะอาด มีความพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านสถานที่ มีข้อเสนอแนะด้านสถานที่จำหน่ายควรมีบริเวณที่กว้างขึ้น มีที่จอดรถเพียงพอ ไม่ควรเอาสินค้าภาคอื่นมาจำหน่ายจนขาดความเป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่บริเวณตลาดน้ำอัมพวา และสินค้าไม่ควรมีราคาแพงเกินไป ควรมีการจัดแสดงสินค้าและบริการ และศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นในช่วงเทศกาลสำคัญ และควรรักษาความสะอาดในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา ตลอดจนรักษารูปแบบตลาดน้ำดั้งเดิมไว้
2. ด้านสินค้าภูมิปัญญา ควรมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายจำหน่ายในพื้นที่มากขึ้น ควรมีการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความทันสมัย เป็นสินค้าที่สามารถพกพาสะดวกมีหลากหลายขนาดตามความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต่างวัย ราคาควรมีความเหมาะสมและควรพัฒนาให้มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ส่วนผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาด้านอาหารควรมีรสชาติอาหารดีและมีความดั้งเดิมในท้องถิ่น
3. ด้านโฮมสเตย์ พบว่า ควรมีทำเลติดกับแม่น้ำ ใกล้ตลาดน้ำอัมพวา และบรรยากาศเป็นธรรมชาติ สามารถจัดกิจกรรมให้ผู้มาพักเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนในบริเวณที่พัก ห้องพักควรมีความสะอาด มีราคาเป็นมาตรฐาน และสามารถรักษาความปลอดภัยและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และควรจัดบริการอาหารที่ดี ทั้งด้านราคา ปริมาณ และคุณภาพให้มีความเหมาะสม นอกจากนี้ควรอบรมเพิ่มเติมด้านภาษาอังกฤษอย่างง่ายในการสื่อสารเพื่อให้ในการให้บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันชาวต่างชาติให้ความสนใจในการมาท่องเที่ยว รวมถึงควรช่วยกันอนุรักษ์รูปแบบโฮมสเตย์ให้เป็นแบบนักท่องเที่ยวอยู่กับเจ้าของบ้าน
4. การบูรณาการ ทั้งสามด้านในการท่องเที่ยวเส้นทางตลาดน้ำอัมพวา จึงควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้สื่อและการประชาสัมพันธ์ลดจนการสนับสนุนในการมาท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวาด้วยกัน และส่งเสริมการพัฒนาให้แต่ละด้านสามารถตอบสนองความพอใจในระดับมาก

ทั้งด้านสถานที่ตลาดน้ำ สินค้าภูมิปัญญา และการพักอาศัยแบบโฮมสเตย์ ตลอดจนการให้ข้อมูลเพื่อให้ทุกคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมที่ดีในการร่วมกันสนับสนุนการท่องเที่ยวของธุรกิจชุมชน และยังคงรูปแบบทรัพยากรและวัฒนธรรมดั้งเดิมตลอดจนสินค้าภูมิปัญญาของชุมชนให้คงอยู่เพื่อการเกื้อกูลในการอยู่ร่วมกัน และการส่งเสริมซึ่งกันและกันในชุมชน ธุรกิจที่จะสร้างรายได้ เกิดเป็นชุมชนเข้มแข็งและมีความยั่งยืนที่ดำรงกันต่อไป

บรรณานุกรม

- เทศบาลตำบลอัมพวา. (2555). *ประวัติและสภาพทางเศรษฐกิจ*. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2555, จาก http://www.amphawa.go.th/index.php?option=com_content&view=category&id=17&Itemid=19
- จดี ธนารักษ์. (ม.ป.ป.). *ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ: ทางเลือกการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบยั่งยืน*. อุดรดิตถ์: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- รัตติยา คีตานนท์. (2549). *การเสนอแนวทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาครัฐและประชาชน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2547). *หลักการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2555, จาก <http://lib.dtc.ac.th/article/tourism/0007.pdf>
- อริสวา เสงยานนท์. (2552). *การป้องกันการเสื่อมโทรมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของตลาดน้ำอัมพวา*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29(4), 163-172.